

AB BÜLTENİ

HAZİRAN 2025

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

	(AB)*	(Euro Bölgesi)*	2025 (Euro Bölgesi)	2026 (Euro Bölgesi)	2027 (Euro Bölgesi)
Büyüme	1,2%	1,3%	0,9%	1,2%	1,3%
Enflasyon	2,4%	2,2%	2,3%	1,9%	2%
İşsizlik	5,8%	6,2%	6,3%	6,3%	6,2%
Gösterge Faiz			2,25%		
*: 30 Mayıs 2025 itibarıyla son Eurostat verileri					
**: AMB'nin Nisan 2025 projeksiyonları					

Temel Göstergelerde Son Gelişmeler

Eurostat verilerine göre, nisan ayında AB enflasyonu %2,4'e gerilerken Avro bölgesi enflasyonu %2,2'de kaldı.

AB'de 2025'in ilk çeyreğinde büyüme %1,2'ye gerilerken Avro bölgesinde %1,3'e

yükseldi.

Mart ayı işsizlik verilerine göre istihdam tarafındaki güçlü seyir devam etti. AB'de ve Avro bölgesinde işsizlik sırasıyla %5,8 ve %6,2 olarak gerçekleşti.

AB 2025 İlkbahar Ekonomik Tahminler Raporu Yayımlandı

Avrupa Komisyonu, 2025 İlkbahar Ekonomik Tahminler Raporu'nu yayımladı. Raporda;

- 2024'ün son çeyreğinde, AB ekonomisinin güçlü iç talep sayesinde beklenenden daha güçlü bir büyüme kaydettiği (önceki çeyreğe göre %0,4); bu olumlu ivmenin 2025'in ilk çeyreğinde de sürdüğü ve ilk verilere göre %0,3 büyüme (önceki çeyreğe göre) kaydedildiği;
- Ancak küresel ticaret görünümünün zayıflaması ve artan ticaret politikası belirsizliği nedeniyle büyüme görünümünün aşağı yönlü revize edildiği;
- AB'de 2025 yılında %1,1, 2026 yılında %1,5; Avro bölgesinde ise 2025 yılında %0,9, 2026 yılında %1,4 büyüme beklendiği;

- Avro bölgesinde enflasyonun 2024 yılındaki %2,4 seviyesinden 2025 yılında %2,1'e, 2026 yılında ise %1,7'ye gerilemesinin, AB genelinde de benzer bir seyir izleyerek 2026 yılında %2'nin altına düşmesinin öngörüldüğü; 2024 sonbaharından bu yana enerji emtia fiyatlarında önemli düşüşler gözlemlendiği ve bu düşüşün devam etmesinin beklendiği; ayrıca, güçlenen avronun dezenflasyonist sürece katkı sağladığı;
- Küresel ticarete daha keskin bir yavaşlama beklendiği; AB ihracatında büyümenin bu yıl sadece %0,7 oranında öngörüldüğü, 2026 yılında %2,1'e yükselmesinin beklendiği;
- Özel tüketimin, güçlü işgücü piyasası sa-

yesinde sonbaharda öngörülenden biraz daha güçlü bir şekilde büyüyerek 2025'te %1,5, 2026'da ise %1,6'ya yükselebileceği; ancak yüksek tasarruf oranlarının tüketim dinamiklerini sınırlamaya devam ettiği;

- 2024'te istihdamdaki artışla AB ekonomisinde 1,7 milyon yeni iş yaratıldığı ve toplam istihdamda rekor kırıldığı; işsizlik oranının 2026 yılında %5,7 ile tarihi düşük seviyeye gerilemesinin beklendiği;

- AB dışındaki küresel büyümenin önceki raporda öngörülen %3,6'dan aşağı yönlü revize edilerek, 2025 ve 2026 için %3,2'ye çekildiği; bu aşağı yönlü revizyonun büyük ölçüde ABD ve Çin için zayıflayan büyüme beklentilerinden kaynaklandığı;
- Türkiye'de büyümenin 2025 ve 2026 için %3,2 ve %3,5, enflasyonun %36,2 ve %22,7, işsizliğin ise %9,1 ve %8,9 olarak öngörüldüğü belirtilmektedir.

Avrupa Birliği'nin İthalatı Mart Ayında 219,5 Milyar Avro Oldu

Eurostat tarafından Mayıs ayında açıklanan AB'nin 2025 yılı Mart ayı dış ticaret verilerine göre, AB dışı ülkelere mal ithalatı 2024 yılı Mart ayına göre %10,4 artışla 219,5 milyar avro oldu.

Mart ayında en önemli 10 ticaret ortağı arasında ithalatın en çok arttığı ülkeler İsviçre

(%18,2), Çin (%15,8) ve Türkiye (%13,5) olurken, yalnızca Japonya'dan (%-2,7) ithalatta düşüş kaydedildi.

Mart ayında Türkiye'den ithalat 9,2 milyar avro olurken, Türkiye'ye ihracat %1,6 artışla 10,2 milyar avroya yükseldi. AB dışı ülkelere ihracat ise, %15,2 artışla 254,8 milyar avroya ulaştı.

AB Tarım Ürünleri İthalatı 2025 Yılı Ocak Ayında 16 Milyar Avroya Ulaştı

Mayıs ayında yayımlanan AB Tarım Ürünleri Ticareti Raporu'na göre, 2025 yılının Ocak ayında tarım ürünleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre %19 artarak 16 milyar avro oldu.

2025 yılı Ocak ayında ithalat, en büyük 15 tedarikçi arasında yalnızca Brezilya (%10 azalış) ve Ukrayna'dan (%9 azalış) yağlı tohum ve tahıl fiyatlarındaki düşüş nedeniyle gerilerken; kakao fiyatlarının yükselmeye devam etmesi sonucu Fildişi Sahili (%77 artış) ve Gana'dan (%153 artış), ayrıca Kanada (%65), Çin (%46) ve ABD'den (%21) yapılan ithalat artış gösterdi. Türkiye, önceki dönemlerde AB'nin en büyük 6. tedarikçisi konumunda

iken, ocak ayında gerçekleşen %13 artışa rağmen, Fildişi Sahili'nden ithalatta son dönemde kaydedilen yüksek artışlar ile 7. sıraya geriledi.

AB'nin ocak ayında en çok ithalat yaptığı ürün grupları sırasıyla; çay, kahve ve baharatlar; meyve ve yemişler ile yağlı tohumlar ve protein bitkileri oldu.

Aynı dönemde AB tarım ürünleri ihracatı ise %4 artışla 19 milyar avro oldu. En yüksek ihracat artışı %23 yükseliş ile Türkiye'ye gerçekleşirken, Türkiye, Rusya'yı geride bırakarak AB için 7. büyük pazar konumuna yükseldi. Birleşik Krallık ise %23 pazar payı ile AB'nin en büyük ithalat pazarı olmaya devam etti.

AB KURUMLARI - POLİTİKALAR VE UYGULAMALAR

AB Tek Pazar Stratejisini ve Dördüncü Basitleştirme Paketini Açıkladı

Avrupa Komisyonu, iç pazarın entegrasyonunu arttırmak ve AB içi ticaret ve yatırımların önündeki mevcut engelleri azaltmak amacıyla hazırlanan Tek Pazar Stratejisi'ni 21 Mayıs tarihinde açıkladı.

Strateji kapsamında; karmaşık iş kurma ve yürütme süreçleri, karmaşık AB kuralları, mesleki yeterliliklerin sınırlı tanınması, ortak

standartların eksikliği, ambalajlamaya ilişkin dağınık kurallar, ürün uygunluğuna dair sorunlar, kısıtlayıcı ve farklılık gösteren ulusal hizmet düzenlemeleri gibi hususlara odaklanılması hedeflenmektedir.

Yine Strateji kapsamında yayımlanan dördüncü mevzuat basitleştirme paketi ile şirketler için yıllık 400 milyon avroluk idari maliyetin azaltılması; şirketlerin belirli AB ürün mevzuatı kapsamında yükümlülüklerini yerine getirmek üzere sunmaları gereken belgeleri dijital ortamda sunabilmesi ve ürün talimatlarını dijital ortamda sağlayabilmeleri amaçlanmaktadır.

Basitleştirme paketi kapsamında, KOBİ'lere ilave olarak 750'den az çalışanı olan veya 150 milyon avroya kadar ciroya ya da 129 milyon avroya kadar toplam varlığa sahip şirketler için yeni bir şirket kategorisi (KOBİ olmayan küçük şirketler - small mid-cap companies/ SMCs) oluşturuldu. KOBİ'lerin 250 çalışanın üzerine çıktığında büyük işletme statüsüne geçtiği ve bu durumun söz konusu şirketlerin uyum yükümlülüklerini ani ve ciddi biçimde artırması nedeniyle oluşturulan bu kategoride yer alan firmalar için KOBİ'lere sağlanan bazı avantajların sunulması öngörülmektedir.

Ayrıca, KOBİ statüsünün basit bir şekilde doğrulanmasını sağlayacak çevrim içi bir araç olan "KOBİ Kimliği" (SME ID) geliştirilmesi ve KOBİ Temsilci Ağı (SME Envoy Network) ile sınır ötesi ticarete KOBİ faaliyetlerini destekleyen ve kolaylaştıran önlemlerin teşvik edilmesi planlanmaktadır.

AB, Kimya Sektöründe Stratejik Diyalog Başlattı

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen başkanlığında, “Avrupa Kimya Sanayi Stratejik Diyalog Toplantısı” 12 Mayıs tarihinde düzenlendi. Toplantıda Von der Leyen, AB’de bir milyondan fazla kişiyi istihdam eden ve savunma, sağlık hizmetleri ve enerji gibi kritik sektörlerde hayati girdiler sağlayan sektöre yönelik bir eylem planı ile sektör odaklı bir mevzuat basitleştirme paketinin yaz aylarına

kadar, Kimya Sanayii Paketinin ise yıl sonuna kadar hazırlanacağı mesajını verdi.

Sektör temsilcileri tarafından, Rekabetçilik Pusulası (Competitiveness Compass), Temiz Sanayi Mutabakatı ve Uygun Fiyatlı Enerji Eylem Planı’nın hızlı şekilde uygulanması talep edilerek, yüksek enerji maliyetleri, haksız ticaret uygulamaları, ABD tarifelerinin etkisi ve dijital ile yeşil dönüşüm süreçlerinde sektöre sağlanacak destekler konusunda değerlendirmeler yapıldı.

AB, Avrupa Savunma Sanayi Temsilcileri ile Stratejik Diyalog Başlattı

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen başkanlığında, “Avrupa Savunma Sanayi Stratejik Diyalog Toplantısı” 12 Mayıs tarihinde düzenlendi. Von der Leyen tarafından;

- Sektörde Rusya krizinden bu yana üretimin önemli ölçüde artırılması ve yeni fabrika hatlarının açılmasının takdir edildiği;
- Sektörün karşılaştığı idari engeller, hammaddeye erişim, hızlı inovasyon döngüle-

ri, finansmana erişim ve nitelikli iş gücüne erişim gibi yapısal zorluklara karşı, sanayi paydaşlarıyla yakın iş birliği içinde çalışmak konusunda kararlı olduğu;

- 2025 yılı Haziran ayında savunma sanayi basitleştirme paketinin sunulacağı ve bu paket ile sertifikalandırma, izin süreçleri ve diğer alanlardaki kurallar ve düzenlemelerin sadeleştirileceği mesajları verildi.

AB Konseyi, 150 Milyar Avro Kaynak Ayrılması Öngörülen SAFE Aracını Onayladı

AB Konseyi tarafından, savunma sanayisinin üretim kapasitesini güçlendirmek üzere, üye ülkelerce yapılacak ortak satın alımlar için uzun vadeli kredi imkânı sunan SAFE (Security Action for Europe) finansal aracı 27 Mayıs tarihinde onaylandı.

SAFE kapsamında, Avrupa Ekonomik Alanı ülkeleri ile Ukrayna'nın üye ülke muamelesi

göreceği; Türkiye de dâhil olmak üzere aday ülkeler ve potansiyel aday ülkeler ile Birleşik Krallık gibi AB ile Güvenlik ve Savunma Ortaklığı imzalayan ülkelerin de ortak satın alımlara katılabileceği; ancak, AB, AEA ve Ukrayna dışından tedarik edilecek ürünlerin maliyetinin toplam maliyetin %35'inden fazla olmaması gerektiği açıklandı.

AB, Rus Enerji Kaynaklarına Bağımlılığı Sona Erdirme Planını Açıkladı

Avrupa Komisyonu 18 Mayıs tarihinde, Rus enerji ithalatına bağımlılığı sona erdirecek REPowerEU yol haritasını açıkladı.

Ukrayna'nın Rusya tarafından işgalinden bu yana REPowerEU Planı ve yaptırımlar kapsamında önemli ilerlemeler kaydedilmiş olsa da, Rusya'dan enerji ithalatı devam etmekte olup, güvenlik sorunu olarak görülen enerji bağımlılığını ortadan kaldırmaya yönelik yol haritası kapsamında Rus petrolü, gazı ve nükleer enerjisinin AB piyasalarından aşamalı olarak çıkartılması planlanmaktadır. Bu amaçla önümüzdeki ay içerisinde yasa teklifleri sunulacağı ve üye ülkelerden yıl sonuna kadar Rusya'dan gaz, nükleer enerji ve petrol ithalatının sona erdirilmesine dair ulusal

planlar hazırlamaları isteneceği açıklanmıştır.

Sunulacak yasa teklifleri kapsamında;

- AB pazarında Rus gazının şeffaflığı, izlenmesi ve izlenebilirliğinin iyileştirilmesi;
- Rus gazı tedarikçileriyle yeni sözleşmeler yapılmasının engellenmesi;
- Mevcut spot sözleşmelerin 2025 sonuna kadar sona erdirilmesi;
- 2027 sonuna kadar Rus gazı ithalatının tamamen durdurulması;
- Rusya'dan zenginleştirilmiş uranyum ithalatına yönelik önlem alınması öngörülmektedir.

EFSA: Pestisit numunelerinin %99'u uygun

Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (EFSA), 14 Mayıs'ta yayımladığı raporla AB üyesi ülkeler, Norveç ve İzlanda'yı kapsayan çalışmada, en çok tüketilen 12 gıda ürününden alınan 13.246 numunenin sonuçlarını kamuoyuyla paylaştı. Bu kapsamda, analiz edilen ürünlerin %99'unun AB mevzuatına uygun olduğu açıklanmıştır.

Bu bulgunun, 2020 yılında aynı ürün grubundan alınan numunelerle elde edilen sonuçlarla (%99,1) tutarlı olduğu; 2023 yılında numunelerin %70'inde ölçülebilir düzeyde kalıntı bulunmazken, %28'inde yasal sınırlar içinde bir veya daha fazla kalıntı tespit edildiği; numunelerin %2'sinde maksimum kalıntı seviyelerinin (MRL) aşıldığı; ölçüm belirsizliği dikkate alındıktan sonra bunların yalnızca %1'inin

mevzuata aykırı bulunduğu belirtilmiştir.

Raporda ayrıca, Avrupa'daki pestisit kalıntı kontrol sistemlerinin etkinliğini artırmaya yönelik önerilerde de bulunulmakta olup, bu doğrultuda AB dışından ithal edilen ürünlerde pestisit kalıntılarının geniş kapsamlı analizlerle izlenmeye devam edilmesi tavsiyesinde bulunmaktadır.

AB, SHEIN'e Tüketici Hakları Uyarısı

Avrupa Komisyonu ile AB'de tüketicilerin çıkarlarını korumak amacıyla ilgili yetkililerden oluşan Tüketici Koruma İşbirliği Ağı (CPC) tarafından, 26 Mayıs tarihinde, SHEIN'den alışveriş yapan tüketicilerin karşılaştığı ve AB hukukunu ihlal eden çeşitli uygulamalara yönelik ilgili firmaya bildirimde bulunulduğu açıklandı. Bu kapsamda, sahte indirimler (gerçek 'önceki fiyatlara' dayanmayan, indirim yapılmış izlenimi veren fiyatlarla daha iyi fırsatlar sunuluyormuş gibi yapılması), baskı yoluyla satış (tüketicilerin satın alma işlemini tamamlamaları için sahte son tarihler gibi taktiklerle baskı altına alınması), eksik, yanlış ve yanıltıcı bilgiler (tüketicilerin malları iade etme ve geri ödeme alma konusundaki yasal hakları hakkında eksik ve yanlış bilgi verilmesi), aldatıcı ürün etiketleri (ürünün, gerçekte yasal olarak zorunlu olan bir özelliğinin, özel bir hizmet izlenimini veren etiketler ile sunulması), yanıltıcı sürdürülebilirlik iddiaları (ürünlerin çevresel

sürdürülebilirliğine yönelik yanlış ya da aldatıcı bilgiler verilmesi), gizli iletişim bilgileri (tüketicilerin soru veya şikayetleri için SHEIN ile kolayca iletişim kuramaması) hususlarında SHEIN'den açıklama talep edildi.

SHEIN'in, yukarıdaki tespitlere yanıt vermesi ve tespit edilen sorunların çözümüne ilişkin somut taahhütler sunması için bir ay süresi olduğu; bir çözüm bulunamaması durumunda ise ilgili AB ülkelerinin SHEIN'in yıllık cirosuna dayalı para cezası da dâhil olmak üzere yaptırım uygulayabileceği belirtildi.

TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLER

AB-ABD Arasında Gümrük Vergisi Müzakereleri Sürüyor

ABD Başkanı Donald Trump tarafından 23 Mayıs tarihinde AB ürünlerine 1 Haziran tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde %50 ilave gümrük vergisi uygulanacağı açıklandı. Ancak, daha sonrasında Trump ile Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen arasında 25 Mayıs tarihinde sürece yönelik gerçekleştirilen telefon görüşmesinin ardından söz konusu vergilerin askıya alındığı açıklandı.

Esasen, ABD 9 Nisan'da ilave gümrük vergisi uygulamasını 90 gün süreyle erteleme kararı almış ve AB de ABD ile müzakerelere zaman ve alan tanımak adına, ABD'nin çelik ve alüminyum ithalatında uyguladığı ilave gümrük vergilerine karşı önlemlerin 90 gün süreyle askıya alındığını duyurmuştu.

AB ile ABD arasında müzakereler AB Ticaret

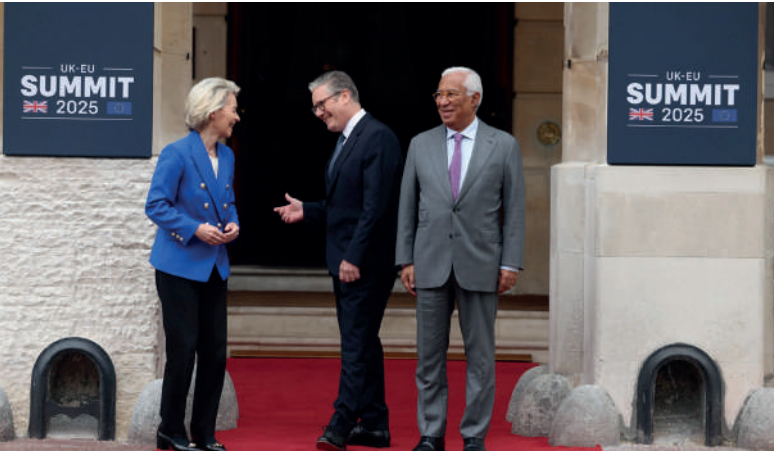
ve Ekonomik Güvenlik Komiseri Maroš Šefčovič ile ABD Ticaret Bakanı Howard Lutnick ve ABD Ticaret Temsilcisi Jamieson Greer arasında devam etmekte olup, Komiser Šefčovič tarafından AB-ABD ticari ilişkilerinin tehditlerle değil, karşılıklı saygıyla yönlendirilmesi gerektiği vurgulanırken, Avrupa Komisyonu sözcüsü tarafından ise AB'nin ABD ile bir anlaşmaya her zaman hazır olduğu belirtildi.

AB-Birleşik Krallık Zirvesi'nde İlişkileri Derinleştirmeye Yönelik Adımlar Atıldı

AB ile Birleşik Krallık (BK) arasında 19 Mayıs tarihinde gerçekleştirilen zirvede ilişkilerin derinleştirilmesine yönelik kararlar alındığı açıklandı. Bu kapsamda;

- Taraflar arasında gıda ve tarım ürünleri ticaretinin kolaylaştırılması amacıyla ortak bir Sağlık ve Bitki Sağlığı (SPS) Alanı oluşturulması yönünde çalışma kararı alındı. SPS Anlaşması ile AB ile BK arasında hayvanlar, hayvansal ürünler, bitkiler ve bitkisel ürünlerin büyük çoğunluğunun, mevcut SPS kuralları uyarınca zorunlu kılınan sertifikalar veya kontroller olmaksızın ticaretinin sağlanması hedeflenmektedir. SPS Anlaşması'nın, gıda

ve tarım ürünlerinin üretimi, dağıtımı ve tüketimine ilişkin sağlık, bitki sağlığı, gıda güvenliği ve genel tüketici koruma kurallarını; canlı hayvanlar ve pestisitlerin düzenlenmesini; organik ürün kurallarını ve belirli sektör veya ürünlere uygulanan pazarlama standartlarını kapsaması planlanmaktadır. Bu anlaşma özellikle İngiliz gıda ürünlerinin AB pazarına erişimini kolaylaştıracaktır.

- SPS Anlaşması karşılığında AB balıkçıla-

rının 2026'dan itibaren 12 yıl daha İngiltere'ye ait avlanma alanlarına aynı koşullarla erişimine imkân sağlanmaktadır.

- AB ile BK'nın Emisyon Ticareti Sistemlerinin bağlantılı hale getirilmesine yönelik çalışılması kararlaştırıldı. Böylelikle, karbon piyasaları arasında işleyen bir bağlantı ile ticaret ve eşit rekabet koşullarıyla ilgili birçok sorunun çözülmesi ve tarafların mevcut Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması yükümlülüklerinden muafiyetinin sağlanması planlanmaktadır.
- Taraflar arasında bir Güvenlik ve Savunma Ortaklığı tesis edildi. Böylelikle, güvenlik ve savunma alanında iş birliğinin güçlendirilmesinin yanı sıra, BK'nın Avrupa'nın 150 milyar Euro tutarında kredi içeren savunma yatırım programına (SAFE) katılımına imkân sağlanmaktadır.
- BK'nın AB elektrik piyasasına katılım imkânı üzerinde çalışılması kararlaştırıldı.

AB Konseyi Rusya'ya Karşı 17. Yaptırım Paketini Kabul Etti

Paket, özellikle Rusya'nın petrol ticaretine aracılık eden ve gölge filo olarak adlandırılan gemi listesini önemli ölçüde genişletmektedir. Yaptırıma tabi (gölge filo kapsamında) listeye 189 gemi eklenerek yaptırıma tabi gemi sayısı 342'ye çıkartılmıştır. Bu gemiler liman erişimi ve hizmet yasağına tabi olacaklardır. Komisyon verilerine göre bu gemiler yaptırım kapsamına alındıklarından bu

yana Rus ham petrol teslimatları %76 oranında azalmıştır.

Paket, Rusya'nın askeri-endüstriyel kompleksine doğrudan veya dolaylı destek sağladığı iddia edilen 31 şirketi daha yaptırım kapsamına almaktadır. Bu şirketlerden 18'i Rusya'da, 6'sı Türkiye'de, 3'ü Vietnam'da, 2'si BAE'de, 1'er tanesi ise Sırbistan ve Özbekistan'da yerleşiktir.

AB, Suriye'ye Yönelik Ekonomik Yaptırımları Kaldırma Kararı Aldı

AB Konseyi, 20 Mayıs tarihinde gerçekleştirdiği toplantıda, Suriye'de meydana gelen son gelişmeler çerçevesinde Suriye'de kapsayıcı bir siyasi dönüşümün desteklemesi, hızlı ekonomik toparlanma, yeniden yapılanma ve istikrar sağlama çabalarının bir parçası olarak ekonomik yaptırımların kaldırıldığını açıkladı. Konsey, 24 Şubat'ta ekonomik yaptırımların kısmi olarak askıya alınması kararı vermişti.

Suriye'nin toparlanması ve yeniden yapılanmasında AB'nin öncü rol alma arzusunun vurgulandığı açıklamada Esad rejimi ile bağlantılı ve iç baskıya neden olabilecek silah ve teknolojiye ilişkin yaptırımların korunmaya devam edeceği belirtildi.

AB-Singapur Dijital Ticaret Anlaşması İmzalandı

AB ile Singapur arasında Dijital Ticaret Anlaşması'nın 7 Mayıs tarihinde imzalandığı açıklandı.

AB ile Singapur arasında Serbest Ticaret Anlaşması 2019 yılından beri yürürlükte iken, taraflar arasında 2023 yılında başlatılan dijital ticaret anlaşması müzakereleri

2024 yılı Temmuz ayında tamamlanmıştı. Anlaşma taraflar arasında iç onay süreçlerinin tamamlanmasının ardından yürürlüğe girecektir.

Konuya ilişkin Komisyon tarafından yapılan açıklamada; Singapur ile yapılan Dijital Ticaret Anlaşması'nın, tüketici korumasını artıracığı, güvenilir sınır ötesi veri akışlarını kolaylaştıracağı, işletmeler için hukuki öngörülebilirlik sağlayacağı, dijital ticarete yönelik engellerin ele alınacağı belirtildi.

Dijital ticaret, AB'nin yeni ticaret anlaşması müzakerelerinde de ayrı bir başlık olarak yer almakta olup, bu kapsamda elektronik iletilerde gümrük vergisi yasağı, elektronik sözleşmelerin ve elektronik kimlik doğrulama yöntemlerinin (e-imzalar, e-mühürler gibi) teşvik edilmesi, hükümetlerin yazılım kaynak kodlarına gerekçesiz erişiminin engellenmesi, veri akışına yönelik engellerin kaldırılması, veri yerelleştirme gerekliliklerinin yasaklanması gibi alanlar müzakere edilmektedir.

Rusya, AB'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nı Tahkime Taşdı

Rusya tarafından, AB'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) kapsamında DTÖ'de tahkim süreci başlatıldı. Rusya tarafından;

- SKDM'nin gerçek bir çevresel önlem değil, AB tarafından iklim politikası bahanesiyle kurulan ticareti kısıtlayıcı ve ayrımcı bir mekanizma olduğu;
- AB'nin kendi belgelerinde belirtildiği üzere, "SKDM'nin, AB'ye ithalatta düşüşe neden olduğu" ve "SKDM'nin, AB'nin rekabet gücünü artırmak ve ek yatırım kapasitesinin önünü açmak amacıyla bir araç olarak kullanıldığı";
- SKDM ile üçüncü ülkelerden belirli malların ithalatında gümrük vergisine eş değer ücretler getirildiği;
- Ayrıca SKDM kapsamında birçok düzenlemenin, ürünlerin AB'ye ithalatını son derece karmaşık, zahmetli, maliyetli ve zaman alıcı hale getirerek ticari engel oluşturduğu;

- SKDM'nin kapsamının daha da genişletilmesi ve uygulamanın sıkılaştırılması ile ithalat maliyetinin giderek daha da artacağı belirtildi.

İlave olarak Rusya tarafından, AB'nin Emisyon Ticaret Sistemi kapsamında karbon kaçağı riski altında olduğu kabul edilen sektörlerle ücretsiz emisyon tahsisatı yaptığı; söz konusu sektörler belirlenirken ihracat verilerinin dikkate alındığı, dolayısıyla, ETS kapsamında emisyon tahsisatlarının ihracat performansına bağlı yasaklı bir sübvansiyon olduğu ifade edildi.

AB ise cevaben, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali de dikkate alınarak, Rusya ile SKDM konusunda müzakerelerde karşılıklı tatmin edici bir sonuç alınamayacağını ifade ederek istişareleri reddetti.

Bundan sonraki süreçte, AB ile Rusya arasında yürütülecek istişarelerden sonuç alınmaması nedeniyle, Rusya tarafından DTÖ'de bir panel kurulması talep edilebilecektir.

AB ile Birleşik Arap Emirlikleri Arasında STA Müzakereleri Başlatıldı

AB ile Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) arasında Serbest Ticaret Anlaşması (STA) müzakerelerinin 28 Mayıs tarihinde resmi olarak başlatıldığı duyuruldu.

Konuya ilişkin Avrupa Komisyonu tarafından yapılan açıklamada; anlaşmanın tamamlanması durumunda bir Körfez ülkesi ile yapılmış ilk kapsamlı ticaret anlaşması olacağı; ilk tur müzakerelerde mal ticaretinde gümrük vergilerinin düşürülmesi ile hizmetler, dijital ticaret ve yatırımların kolaylaştırılmasına odaklanılacağı; müzakerelerde ayrıca, yenilenebilir enerji, yeşil hidrojen ve kritik hammaddeler gibi stratejik sektörlerde ticaretin geliştirilmesi imkânlarının ele alınacağı belirtildi.

Açıklamada devamla; AB ile BAE arasında yılda toplam 55 milyar Avro mal ticareti, 39 milyar Avro hizmet ticareti gerçekleştiği; BAE'nin, AB'nin Körfez bölgesinde en büyük mal ve hizmet ihracat pazarı ve doğrudan yabancı yatırımlar açısından birinci ortağı olduğu;

BAE'nin AB'ye ihracatında öne çıkan ürünler petrol, gaz ve demir-çelik iken, AB'nin BAE'ye ihracatında motorlu taşıtlar, makineler, kimyasal ürünler, gıda maddeleri ve giderek artan şekilde yeşil teknolojilerin öne çıktığı ifade edildi.

AB, İsrail ile Mevcut Ortaklık Anlaşması'nı Askıya Almayı Değerlendiriyor

AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ve Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Kaja Kallas tarafından 28 Mayıs

tarihinde yapılan açıklama ile İsrail ile ticari ilişkileri de düzenleyen mevcut Ortaklık Anlaşması'nın, 23 Haziran'da düzenlenecek AB Dışişleri Konseyi toplantısında askıya alınmasının değerlendirileceği duyuruldu.

AB Dışişleri Konseyi'nin 20 Mayıs tarihinde gerçekleştirilen toplantısında, birçok AB ülkesinin talebi üzerine, İsrail ile ticari ilişkileri de düzenleyen mevcut Ortaklık Anlaşması'nın askıya alınması önerilmişti.

Ortaklık Anlaşma'nın 2. Maddesi, tarafların insan haklarına saygılı olma yükümlülüğünü ortaya koymakta olup, AB tarafından yürütülecek çalışma sonucunda insan hakları ihlalinin tespit edilmesi durumunda, anlaşmanın askıya alınma imkânı bulunmaktadır.

AB TİCARET POLİTİKASI ÖNLEMLERİ

Avrupa Komisyonu'nun Son Dönem Ticari Savunma Araçları Uygulamaları

AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan;

- 28 Mayıs tarihli Yönetmelik ile, Çin menşeli demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri ithalatına %13,1 ile %62,3 arasında değişen oranlarda nihai anti-damping önlemi alındı.
- 21 Mayıs tarihli Bildirim ile, Çin menşeli yük endeksi 121'i aşmayan araçlarda kullanılan türde belirli lastik ürünlerine yönelik bir anti-damping soruşturması başlatıldı.
- 21 Mayıs tarihli Bildirim ile, Vietnam menşeli polietilen tereftalat (PET) ithalatına anti-damping soruşturması başlatıldı.
- 6 Mayıs tarihli Yönetmelik ile Arjantin menşeli biodizel ithalatına %25 ile %33,4 arasında değişen oranlarda kesin telafi edici önlem alındı.

Türkiye ve Hindistan'dan Döküm Demir Eşyaya Kayda Alma Başladı

AB tarafından, AB Resmi Gazetesi'nde 20 Mayıs tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile Türkiye ve Hindistan menşeli 7325.10.00 ve 7325.99.10 tarife istatistik pozisyonları altında yer alan belirli döküm demir eşyaya (belirli gri demir ve düktil döküm demir eşya) yönelik, 26 Şubat tarihinde açılan damping soruşturması kapsamında kayda alma uygulaması başlatıldı. Kayda alma uygulaması, Eurofon-te tarafından 13 Ocak 2025 tarihinde yapılan şikayet üzerine başlatılan soruşturma çerçevesinde anti-damping önlemi alınmasına yol açacak bulgular elde edilmesi halinde, önlemin geriye dönük olarak kayda alınmış ithalata uygulanabilmesine imkân verecektir.

TÜRKİYE - AB

Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan, 16 Mayıs'ta Düzenlenen Avrupa Siyasi Topluluğu Toplantısı'na Katıldı

Avrupa ülkeleri arasında siyasi diyalog ve iş birliğini teşvik etmek ve Avrupa kıtasının güvenliği, istikrarı ve refahını güçlendirmek amacıyla tesis edilen ve ülkemizin de üyesi olduğu Avrupa Siyasi Topluluğu'nun 16 Mayıs tarihinde Tiran'da gerçekleştirilen 6. Dönem Toplantısına Cumhurbaşkanımız Sn.

Recep Tayyip Erdoğan tarafından da katılım sağlandı.

Toplantıda temel olarak, Avrupa'nın güvenlik kapasitesinin güçlendirilmesi, rekabetçilik ve ekonomik güvenlik ile göç konularının ele alındığı açıklandı.

Türkiye-AB Gümrük İşbirliği Komitesi 15 Mayıs Tarihinde Gerçekleştirildi

Ülkemiz ile AB arasındaki Gümrük Birliği'nin sorunsuz işleyişini sağlamak ve AB ile gümrük ve ticaret konularında iş birliğini sürdürme amacına hizmet eden en önemli mekanizmalardan biri olan Gümrük İşbirliği Komitesi'nin 55. Dönem toplantısı 15 Mayıs tarihinde Ankara'da gerçekleştirildi.

Avrupa Parlamentosu 2024 Türkiye Raporu'nu Kabul Etti

Avrupa Parlamentosu, Türkiye Raporu'nu 7 Mayıs tarihinde 367 lehte, 74 aleyhte ve 188 çekimser oy ile kabul etti. Raporda;

- Türkiye'nin AB'ye aday ülke olmasının yanı sıra, NATO müttefikliği ve ticaret, ekonomi, güvenlik, terörle mücadele ve göç alanlarında kilit bir ortak olduğu;
- Türkiye'nin, AB'nin beşinci büyük ticaret ortağı olduğu, AB'nin ise Türkiye'nin açık ara en büyük ticaret ortağı ve doğrudan yabancı yatırımının ana kaynağı olduğu;
- Geçtiğimiz yıl içerisinde, AB ve Türkiye arasında diyalogun hem teknik hem de sektörel alanda arttığı;
- Türk sivil toplumunda uzun süredir devam eden AB'ye katılım isteğinin görüldüğü;
- AB üyeliğini stratejik hedef olarak yineleyen açıklamaların memnuniyetle karşılandığı, ancak söz konusu açıklamaların somut eylemlerle desteklenmemiş olmasının üzüntüyle karşılandığı;
- Demokrasiyi ve hukuk devletini zayıflatıcı uygulamaların doğrudan yabancı yatırım için elverişsiz bir ortam yaratarak Türk ekonomisini zayıflattığı;
- Mevcut donmuş katılım sürecinin ötesinde, Türkiye'nin stratejik öneme sahip bir ülke olarak, bölgenin istikrarı, güvenlik zorluklarının ele alınması, göç yönetimi, terörle mücadele ve enerji güvenliğinde önemli bir rol oynadığı; yapıcı diyalogun sürdürülmesi ve yeşil dönüşüm, ticaret, enerji, gümrük birliğinin modernizasyonu ve vize serbestisi gibi karşılıklı stratejik çıkarlara sahip alanlarda iş birliğinin derinleştirilmesinin önem arz ettiği; ancak demokratik gerilemenin ve Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ile uyumsuzluğun, bu alanlarda önemli ilerleme sağlanmasını engellediği;

- AB'nin, uluslararası hukuk ve iyi komşuluk ilişkileri doğrultusunda diyalog, saygı ve karşılıklı güvene dayalı olarak Türkiye ile mümkün olan en iyi şekilde ilişkileri sürdürmeye kararlı olduğu ifade edilmektedir.

Gümrük Birliği'nin güncellenmesine yönelik olarak;

- Gümrük Birliği'nin her iki tarafın ekonomik güvenliğine katkıda bulunacak şekilde, dijitalleşme, yeşil mutabakata uyumlu yeşil enerji politikaları, kamu alımları, sürdürülebilir kalkınma gibi ortak çıkar alanlarını da kapsayarak, karşılıklı faydaya dayalı bir şekilde güncellenmesini desteklemeye hazır olduğu;
- Gümrük Birliği'nin güncellenmesi süreci kapsamında etkin bir anlaşmazlıkların halli

mekanizması tesis edilmesinin desteklen-
diği;

- Sürecin sonunda, Parlamento'nun onayı-
nın alınabilmesi için, güncellemenin insan
hakları, temel özgürlükler, uluslararası hu-
kuka saygı ve iyi komşuluk ilişkileri gibi
güçlü koşullara dayanması gerektiği;
- Bu çerçevede, Türkiye'nin, Ankara Anlaş-
ması'na Ek Protokol'ü tüm üye devletlere
(Güney Kıbrıs Rum Yönetimi kast edil-
mektedir) istisnasız ve ayırım gözetmeksiz
tam olarak uygulaması gerektiği belir-
tilmektedir.

Vize serbestisi konusunda;

- Türkiye'nin vize serbestisi için gerekli kri-
terleri karşılama konusunda herhangi bir
ilerleme kaydetmemiş olmasından derin

üzüntü duyulduğu;

- Türk makamlarının bu dosyada ilerleme
kaydedilmemesinin sorumluluğunu sürekli
olarak AB'ye yükleme girişimlerinin üzü-
ntüyle karşılandığı;
- Türk makamlarının kalan altı kriteri tüm
AB üye ülkelere karşı ayırım gözetmeksiz
ve AB vize politikasıyla uyumlu şekilde
yerine getirir getirmez vize serbestisi sü-
recinin başlatılmasına istekli olduğu;

Gerekli kriterlerin karşılanmamasının iş dün-
yası üzerinde doğrudan etkisi bulunduğu;

- Özellikle iş dünyası açısından vize kolay-
laştırıcı önlemlerin desteklendiği; AB ül-
kelerine vize süreçleri kapsamında tahsis
edilen kaynakların artırılması çağrısında
bulunulduğu ifade edilmektedir.

Türkiye, AB Ormansızlaşma Listesinde Düşük Riskte

Avrupa Komisyonu internet sitesinde yayımlanan listede, Rusya, Kuzey Kore, Belarus ve Myanmar yüksek risk grubunda yer alırken, Endonezya, Malezya, Brezilya ve Arjantin gibi ülkeler standart risk grubunda yer aldı. Türkiye ile birlikte Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri gibi ülkeler düşük riskli ülke olarak belirlendi.

AB Fikri Mülkiyet Hakları Raporu'nda Çin, Hindistan ve Türkiye Öncelikli Ülke Olarak Sınıflandırıldı

Avrupa Komisyonu tarafından, fikri mülkiyet haklarının üçüncü ülkelerde korunması ve uygulanmasına ilişkin iki yıllık AB Fikri Mülkiyet Hakları Üçüncü Ülkeler Raporu 22 Mayıs tarihinde yayımlandı.

Raporda, fikri mülkiyet hakkı ihlalinde bulunan ve bu alanda Komisyon'un faaliyetlerini yoğunlaştırması beklenen ülkeler "öncelikli ülkeler" olarak sınıflandırılmakta olup, Çin

önceki raporlarda olduğu gibi, fikri mülkiyet haklarının korunması ve uygulanması alanındaki sorunların boyutu ve sürekliliği nedeniyle AB için "1 Numaralı Öncelikli" ülke olmaya devam etti.

Türkiye ile birlikte Hindistan ise fikri mülkiyet haklarının korunması ve uygulanması alanında tespit edilen sorunların AB firmalarına ciddi ölçüde zarar vermesi nedeniyle, yine önce-

ki raporda olduğu gibi “2 Numaralı Öncelikli” ülkeler arasında yer aldı. Raporda, Türkiye ve Hindistan’ın bu alanda endişeleri gidermek üzere çok kısıtlı adımlar attığı vurgulandı.

Rapor ile eş zamanlı olarak yayımlanan Sahte ve Korsan Ürün İzleme Listesi’nde ise, AB’ye giren sahte ürünlerin hacminin çok yüksek düzeyde olduğu; 2023 yılında AB gümrük otoritelerinin fikri mülkiyet haklarını ihlal eden 17,5 milyon adet bireysel ürüne el koyduğu;

AB’ye giren sahte ve taklit ürünlerin ana kaynağının Çin (özellikle giyim ve oyuncaklarda) olmaya devam ettiği; Çin’i Hong Kong ve Türkiye’nin (özellikle giyim, parfüm ve kozmetik ürünlerinde) takip ettiği belirtildi.

Çalışma kapsamında, paydaşlar tarafından fiziki pazar yerleri arasında Türkiye’den Kapalıçarşı, İstanbul Ak Çarşı ve İzmir Bedesten Çarşısı’nın yoğun sahte ürün gerekçesiyle şikâyet konusu edildiği açıklandı.

Erzincan Tulum Peyniri AB’de Coğrafi İşaret Tescili Aldı

AB Resmi Gazetesi’nde yayımlanan 27 Mayıs tarihli Yönetmelik ile Erzincan Tulum Peyniri AB’de coğrafi işaret tescili aldı.

Böylelikle, AB coğrafi işaret tescili alan ürün sayımız 32’ye yükseldi.

IPA III - GOAL

(Dijital Mentorluğu Üst Seviyeye Taşımak için Daha Yeşil Birlikler)

Mayıs 2025 itibarıyla 17. ayına giren projede, TİM ve İhracatçı Birliklerimizin personelinin Avrupa Yeşil Mutabakatı, Döngüsel Ekonomi Aksiyon Planı, Sürdürülebilir Ürün Tasarımı, Tüketici ve Kamu Alıcılarının Güçlendirilmesi, Paris Anlaşması ve Emisyon Azaltım Hedefleri başlıklarındaki yeşil dönüşüm eğitimlerini alması, GOAL Dijital Mentorluk Platformuna dair uzmanlık kazanması ve akabinde ihracatçı firmalarımıza mentorluk verilmesi hedefleniyor. Proje kapsamında 13 Haziran 2025 tarihinde TİM Başkan Vekili Sn. Kutlu KARAVELİOĞLU'nun açılış konuşmaları ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu, Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı yetkililerinin katılımıyla Ardventure Ankara'da gerçekleştirilmesi planlanan "Yeşil Dönüşüm Ankara Ekosistem Buluşması" etkinliği hazırlıkları yürütülüyor.

Ufuk Avrupa - InnovationGUIDE

(Sürdürülebilir Büyüme ve Kalkınma için Birbirine Bağlı Avrupa Yenilik Ekosistemleri)

TİM liderliğinde Aralık 2024 itibarıyla 12. ve son ayını tamamlayan proje kapsamında Şubat 2025 tarihiyle Avrupa Komisyonuna iletilen rapor Komisyon temsilcisinin yorumlarına göre revize edilmişti. Tüm raporların Mayıs 2025 itibarıyla Komisyon tarafından onaylanmasıyla projemiz tamamlandı.

IPA III - TACT

(Sürdürülebilir Endüstri Dönüşümü Kilit Sektörlerinin Desteklenmesi)

İHKİB liderliğinde ve TİM koordinatör ortaklığında 36 ay sürecek projede Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda proje ihale aşamasının ilk kısmı Kasım 2024 itibarıyla tamamlandı. İkinci aşama olan Mayıs-Haziran dönemi toplantıları başladı. Bu aşamanın tamamlanmasıyla birlikte, sektörel paydaşların aktif katılımını sağlayacak etkinlikler ve tekstil ve hazır giyim sektörlerinde karbon ayak izi ölçüm süreçleri için gerekli altyapının geliştirilerek uygulanması hedefleniyor.

Dijital Avrupa/ADİM - MIDAS

(Türkiye'nin Entegre Dijital Üretimini Geliştirme Merkezi)

Türkiye'de kurulan ilk 5 Avrupa Dijital İnovasyon Merkezinden (ADİM) biri olan MIDAS, Dijital Avrupa programı kapsamında geliştirdiği projeye imalat sanayindeki KOBİ'lerin dijitalleşme ve sürdürülebilirlik odaklı dönüşüm ihtiyaçlarına kapsamlı hizmetlerle yanıt vermeyi hedefliyor. İHKİB liderliğinde, TİM ortaklığında sürdürülen projede Şubat 2025 itibarıyla Avrupa

Komisyonundan ilk finansman alınarak mart ayında proje resmen başladı. Mayıs ayında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı koordinasyonunda Macaristan ADİM'lerine ziyaret gerçekleştirildi.